

*Kadın Hakları
İnsan Haklarıdır*

SUNUŞ

İstanbul Barosu, **8 Mart Dünya Kadınlar Günü** etkinliklerinde armağan edilmek üzere yayına hazırladığı bu kitapçıkta, yeni Medeni Kanun, Ceza Kanunu ve İş Kanununda kadın erkek eşitliğine yönelik yapılan değişikliklere özetle değinilmiş ve Birleşmiş Milletlerce 18 Aralık 1979 tarihinde kabul edilen *hareket noktasını kadınlara karşı ayrımcılığın kaldırılması olan* ilk ve tek uluslararası Sözleşme'ye "*Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi*"ne yer verilmiştir.

Bilindiği gibi, bütün uluslararası insan hakları belgelerinde, tüm insanların onur ve haklar bakımından eşit ve özgür doğduğu, herkesin insan haklarına ve temel özgürlüklere hiçbir ayırım gözetilmeksizin fırsat eşitliği çerçevesinde sahip olduğu ilkeleri kabul edilmiştir. Ancak, tarih boyunca olduğu gibi günümüzde de hakların varlığı ile kullanımı arasında *kadınlar aleyhine yaşamın her alanında belirgin bir ayrımcılık* süregelmiştir. Demokratikleşme sürecinde cinsiyete dayalı ayrımcılıkların kaldırılması için yasalarda değişiklik yapılmakta ve eşit hakların yaşama geçirilmesine özen gösterilmektedir.

Günümüzde 179 Devletin taraf olduğu ve Türkiye'nin 1985 yılında onayladığı Sözleşmede, kadınlara karşı yasal ve geleneksel her türlü ayrımcılığın kaldırılması için etkin önlemler alınması öngörülmüş ve ayrımcılığın kaldırılması yükümlülüğü Devlet'e verilmiştir. Türkiye, CEDAW'ın fiilen yaşama geçirilmesinin etkin denetimini sağlayan ve ayrımcılığa uğrayanlar için BM Kadının Statüsü Komitesine kişisel başvuru hakkı tanıyan 10.12.1999 tarihli ek İhtiyari Protokol'u da onaylamıştır.

Dünyada ve ülkemizde CEDAW (ingilizce adının baş harfleri) olarak tanınan Sözleşme konusunda özellikle kadınların bilgi sahibi olması, ayrımcılığın kaldırılmasında etkin önlemlerin alınması için hukuksal dayanak olarak kullanılmasını sağlayacaktır. Demokratik hukuk devletlerinde "herkes ırk, dil, din ve **cinsiyet** açısından hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin eşit haklara sahiptir". Bu açıdan, kadın erkek eşitsizliğini bir demokrasi sorunu olarak görmek gerektiğine ve yasalarda ve yaşamda kadın erkek eşitliği sağlanmadıkça, gerçek demokrasiden söz etmenin mümkün olmayacağına inanıyoruz.

8 Mart Dünya Kadınlar gününde ülkemizdeki yeni yasal değişikliklere ilişkin özet bilgiyi ve "Kadınların İnsan Hakları Bildirisini" sizlere armağan etmemize destek veren *DBR Dergi Grubu'na ve Yaşar Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Feyhan Kalpaklıoğlu'na* teşekkür ediyoruz.

8 Mart 2005

İstanbul Barosu

*“Toplumsal kalkınma kadın erkek birlikte gerçekleştirilebilir.
Kadınlarını geri bırakan toplumlar geri kalmaya mahkumdur...
Kadınların kamusal yaşamda da yer almaları çok önemlidir.”*

Mustafa Kemal Atatürk, Ağustos 1928

*“...Bir ülkenin tam ve eksiksiz kalkınmasının, dünyada refahın
ve barışın elde edilmesinin, kadınların erkeklerle eşit koşullarda
her alanda azami katkılarına gerektirdiğine...”*

*BM Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın
Önlenmesi Sözleşmesi, 18 Aralık 1979*